

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË
Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve

SKELETKURRIKULI

Për Drejtimin Mësimor

SHERBIME MJETESH
TRANSPORTI

Niveli IV i KSHK
(1 vjeçar)

Kodi: M-IV-21

Miratoi:

MINISTRI

Tiranë, 2021

Përmbajtja:

- I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i Korinzës Shqiptare të Kualifikimeve (KSHK).**
- II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.**
 1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.
 2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.
 3. Kompetencat profesionale të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.
 4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.
- III. Plani mësimor për drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.**
- IV. Udhëzime për planin mësimor.**
- V. Udhëzime për procesin mësimor.**
- VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet.**
- VII. Të dhëna për certifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.**
- VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.**
- IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar.**

I. Qëllimet e arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Qëllimi kryesor i arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, është *“zhvillimi i personalitetit të nxënësve për të jetuar në përshtatje me botën që i rrethon dhe përgatitja e tyre për t’u punësuar në veprimtaritë profesionale që lidhen drejtpërdrejt me shërbimet e mirëmbajtjes dhe riparimit të mjeteve të transportit, si dhe për të vijuar arsimin e lartë dhe formimin profesional të mëtejshëm”*. Për të realizuar këtë, shkolla profesionale u krijon nxënësve:

- mundësi të përshtatshme për të nxënë, pavarësisht nga gjinia, raca, besimi dhe aftësitë;
- mundësi për të gjithë, për të zhvilluar kompetencat profesionale, të bazuara në njohuritë, shprehjet, qëndrimet dhe vlerat, të mjaftueshme për të lehtësuar punësimin dhe përparimin drejt formimit profesional dhe arsimit të mëtejshëm;
- mbështetje për t’u njohur me parimet e zhvillimit të qëndrueshëm, me rregullat e sigurimit teknik e të ruajtjes së mjedisit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe për t’i zbatuar ato me rreptësi;
- mbështetje për t’u njohur me teknologjitë e proceset teknologjike bashkëkohore e të perspektivës, që lidhen me kualifikimin profesional përkatës;
- mbështetje për të zhvilluar ndjenjën e disiplinës, kuriozitetin intelektual dhe profesional, aftësitë sipërmarrëse dhe menaxhuese, si dhe vlerat morale;
- mbështetje për t’u zhvilluar psikologjikisht dhe fizikisht, për të përballuar vështirësitë që do të ndeshin gjatë veprimtarive të ardhshme profesionale dhe akademike;
- mbështetje për të zhvilluar frymën e tolerancës dhe të mirëbesimit nëpërmjet përvojës së punës.

II. Profili profesional i nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

1. Kërkesat e pranimit të nxënësve në arsimin profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Në shkollat që ofrojnë arsimin profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, kanë të drejtë të regjistrohen të gjithë të rinjtë që:

- kanë mbaruar arsimin profesional në një nga profilet e nivelit III të KSHK, të drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”;
- janë të aftë fizikisht dhe mendërisht të përballojnë kërkesat e këtij niveli të arsimit profesional.
- kanë aftësi të kufizuara, por për të cilët shkolla krijon kushte dhe përshtat programin në përputhje me paaftësitë që shfaqin.

Në raste të veçanta kur kërkesat për të ndjekur këtë shkollim janë më të larta se kapacitetet reale të këtyre shkollave, atëherë, MFE përgatit udhëzime të veçanta me kritere të posaçme pranimi për këto shkolla.

2. Kompetencat e përgjithshme të nxënësve në përfundim arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, nxënësi do të zotërojë këto kompetenca të përgjithshme kryesore:

- Të komunikojë në mënyrë korrekte me shkrim e me gojë për të shprehur mendimet e ndjenjat e tij dhe për të argumentuar opinionet për çështje të ndryshme.
- Të përdorë burime dhe teknika të ndryshme të mbledhjes dhe të shfrytëzimit të informacioneve të nevojshme për zhvillimin e tij personal dhe profesional.
- Të nxisë potencialin e tij të brendshëm në kërkim të vazhdueshëm për zgjidhje të reja më efektive dhe më efçente.
- Të angazhohet fizikisht, mendërisht dhe emocionalisht në kryerjen e detyrave të ndryshme në kontekstin profesional, personal dhe shoqëror.
- Të respektojë rregullat dhe parimet e një bashkëjetese demokratike në kontekstin e integritimeve lokale, rajonale dhe ndërkombëtare.
- Të manifestojë guxim dhe aftësi sipërmarrëse e menaxhuese për të ardhmen e tij.
- Të tregojë vetëkontroll dhe përshtatshmëri gjatë ushtrimit të veprimtarive të tij.
- Të organizojë drejt procesin e të nxënësve të tij dhe të shfaqë gadishmërinë dhe vullnetin për të nxënë gjatë gjithë jetës.
- Të respektojë parimet e punës në grup dhe të bashkëpunojë aktivisht në arritjen e objektivave të pranuar.
- Të vlerësojë dhe vetvlerësojë nisur nga kritere të drejta si bazë për të përmirësuar dhe çuar më tej arritjet e tij.

3. Kompetencat profesionale të nxënësve në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, nxënësi do të jetë i aftë të zhvillojë më tej kompetencat profesionale të fituara në njërin nga profilet mësimore të nivelit III të KSHK, si dhe të ushtrojë kompetenca të tjera profesionale, si më poshtë:

- Të hartojë një plan-bisnesi që lidhet me veprimtaritë në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të kryejë llogaritje ekonomike që lidhen me veprimtaritë në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të bëjë organizimin e punës në një servis tipik për shërbimet në mjetet e transportit.
- Të kryejë menaxhimin e burimeve njerëzore, materiale dhe financiare gjatë veprimtarive në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të interpretojë, plotësojë dhe përgatisë dokumentacionin teknik dhe financiar që lidhet me veprimtaritë në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të zbatojë bazën ligjore që i referohet veprimtarive në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të zbatojë standartet teknike që veprojnë në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të zbatojë parimet e etikës gjatë ushtrimit të veprimtarive profesionale në shërbimet e mjeteve të transportit.
- Të kryejë diagnostikimin e parregullsive në mekanizmat dhe sistemet e mjeteve të transportit.
- Të kryejë mirëmbajtjen dhe riparimin e sistemeve moderne të mjeteve të transportit.
- Të përzgjedhë, porositë dhe shesë pjesët e këmbimit për mjetet e transportit.
- Të përdorë teknologjinë e informimit dhe komunikimit për shërbimet në mjetet e transportit.
- Të përdorë dhe mirëmbajë veglat, pajisjet dhe materialet e punës.
- Të kryejë veprimet kryesore për të dhënë ndihmën e shpejtë për të dëmtuarit në punë.
- Të zbatojë rregullat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit.

4. Mundësitë e punësimit dhe të arsimimit të mëtejshëm në përfundim të arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Përfundimi me sukses i arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, e pajis nxënësin me Diplomën e Maturës Shtetërore Profesionale, si dhe me Çertifikatën e teknikut të shërbimeve të mjeteve të transportit. Ky kualifikim i jep nxënësit mundësinë që t’i drejtohet tregut të punës për punësim në serviset ose kompanitë që ofrojnë shërbimet për mjetet e transportit, në kompanitë që bëjnë tregtimin e mjeteve të transportit ose të pjesëve të këmbimit për mjetet e transportit, si dhe në veprimtari të tjera në kuadrin e shërbimeve të mjeteve të transportit. Gjithashtu, nxënësi mund të vetëpunësohet në kuadrin e një biznesi në fushën e shërbimeve të mjeteve të transportit.

Me përfundimin e këtij niveli, nxënësi ka mundësi për vazhdimin e arsimimit të mëtejshëm në nivelin pas të mesëm ose në nivelin e studimeve universitare.

III. Plani mësimor për drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Plani mësimor për drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.			
Nr	Kodi	Lëndët dhe modulet mësimore	Orët javore/vjetore
			Klasa 13
A.		Lëndët e përgjithshme (Gjithsej)	15/16 (480/512)
1		Gjuhë shqipe	1
2		Letërsi	1
3		Gjuhë e huaj e parë	2
4		Gjuhë e huaj e dytë (me zgjedhje të lirë)	(1)
5		Matematikë	2
6		Fizikë	1
7		Biologji	2
8		Shkenca sociale	1
9		Histori	1
10		Gjeografi	1
11		TIK	1
12		Edukim fizik, sporte, shëndet	2
B.		Lëndët profesionale (Gjithsej)	9 (306)
1	L-17-197-20	Bazat e sipërmarrjes	2
2	L-05-198-12	Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm	1
3	L-18-298-12	Organizimi dhe ligjshmëria në shërbime mjetesh transporti	1
4	L-26-299-12	Përdorimi i programit <i>AutoCAD</i> në shërbime mjetesh transporti.	1
5	L-18-300-12	Diagnostikimi i parregullsive në mjetet e transportit	2
6	L-18-301-12	Sistemet moderne në mjetet e transportit	2

C.		Module të detyruar të praktikës profesionale (Gjithsej)	6 (204)
1	M-18-867-20	Punime diagnostikuese në mjetet e transportit	102
2	M-18-868-20	Shërbime në sistemet moderne të mjeteve të transportit	69
3	M-18-869-20	Përzgjedhja, porositja dhe shitja e pjesëve të këmbimit për mjetet e transportit	33
		Gjithsej A+B+C	30/31 (960/ 992)

IV. Udhëzime për planin mësimor

Në klasën 13, viti shkollor ka gjithsej 36 javë (34 javë mësimore + 2 javë provime).

Një javë mësimore ka jo më shumë se 31 orë mësimore (teorike dhe praktike).

Një orë mësimore zgjat 45 minuta.

Kurrikuli i arsimit profesional në drejtimin “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, përbëhet nga 3 grupe elementesh kurrikulare:

- Lëndët e kulturës së përgjithshme, të përbashkëta për drejtimet e ndryshme të këtij niveli (programet e detajuara të tyre jepen në një dokument të veçantë të MASR).
- Lëndët e kulturës profesionale (programet e përgjithshme janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).
- Modulet e praktikave profesionale të detyruara (përshkruesit e tyre janë pjesë e këtij skeletkurrikuli).

Rekomandohet që modulet e praktikës profesionale të realizohen në ndarje ditore 3 orëshe ose 6 orëshe.

V. Udhëzime për procesin mësimor.

Mësuesit e lëndëve teorike profesionale dhe instruktorët e moduleve të praktikave profesionale duhet të përzgjedhin dhe përdorin forma dhe metoda mësimdhënieje të tilla që të nxisin maksimalisht të nxënësit aktiv të nxënësve dhe të çojnë në krijimin e tyre, të kompetencave profesionale dhe menaxheriale, të plota dhe të qëndrueshme.

E rëndësishme është që **planifikimi i mësimdhënies** të bazohet në një proces analize fillestare, i cili të marrë parasysh faktorë të tillë të rëndësishëm si, niveli i hyrjes së nxënësve, përmbajtja e hollësishme e lëndëve profesionale dhe e moduleve të praktikave profesionale të parashikuara dhe shkalla e integritit të tyre, objektivat konkretë që do të arrihen, mundësitë reale që ka shkolla për realizimin e veprimtarive mësimore etj. Për këtë planifikim duhet një bashkëpunim i ngushtë i të gjithë personelit mësimdhënës dhe drejtues të shkollës.

Elementi kyç për arritjen e suksesit në një proces të nxënësit, është *motivimi i nxënësve*. Njohja e vazhdueshme e nxënësve me shkallën e përmblotjes së objektivave nga ana e tyre përbën një mekanizëm të fuqishëm motivimi, i cili duhet të shihet me përparësi nga mësuesit.

Një element tjetër që ndihmon suksesin është *integrimi i teorisë me praktikën* e profesionit. Parimi i “të nxënësit duke bërë” duhet të gjejë vendin e duhur në procesin e të mësuarit në shkollat profesionale të drejtimit mësimor “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK. Mësuesit dhe instruktorët duhet të përdorin metoda të tilla të të mësuarit që zhvillojnë jo vetëm njohuritë teorike, shkathësitë dhe shprehjet praktike të nxënësve, por edhe qëndrimet

e tyre ndaj jetës, punës dhe shoqërisë në përgjithësi. *Puna në grup* dhe *Puna me projekte* janë dy nga format bazë të organizimit të mësimit (teorik ose praktik) për të zhvilluar *kompetencat kyçe*, të nevojshme për zgjidhjen e problemeve që kanë të bëjnë me veprimtarinë profesionale në veçanti dhe jetën e profesionistit të ardhshëm, në përgjithësi. Rekomandohet përdorimi i metodave të “*simulimit*” dhe të “*lojës me role*”, ku nxënësve tu jepen përgjegjësi në kryerjen e funksioneve menaxhuese dhe drejtuese.

Një parim tjetër që duhet respektuar nga mësuesit dhe instruktorët është fakti që *të nxënit nuk ndodh vetëm në mjediset e shkollës, por edhe jashtë tyre*. Dhënia e detyrave dhe puna kërkimore e pavarur e nxënësve ka një ndikim të dukshëm në formimin e tyre si profesionistë të ardhshëm të drejtimit profesional “Shërbime mjetesh transporti”.

Në rastin e nxënësve me aftësi të kufizuara, mësuesit duhet të përshtasin programet e lëndëve dhe përshkruesit e moduleve në përputhje me mundësitë e tyre, si dhe të krijojnë kushte për zbatimin e tyre.

VI. Udhëzime për vlerësimin dhe provimet përfundimtare.

Vlerësimi vjetor i nxënësve në lëndët teorike profesionale dhe modulet e praktikave profesionale bëhet nga vetë mësuesit dhe instruktorët përkatës, me metoda dhe instrumente vlerësimi të përgatitura ose përzgjedhura nga vetë ata. Vlerësimi i nxënësve të bëhet me nota (4-10) si për lëndët teorike, ashtu edhe për modulet praktike, si gjatë vitit, ashtu edhe në provimet përfundimtare.

Në përfundim të klasës së 13-të, nxënësi i arsimuar në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, i nënshtrohet provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale (sipas udhëzimeve të MASR dhe MFE) si dhe Provimit të Praktikës Profesionale të Integruar (sipas udhëzimeve të MFE).

VII. Të dhëna për çertifikatën që fitohet në përfundim të arsimit profesional në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK.

Me përfundimin e suksesshëm të arsimit profesional në drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”, niveli IV i KSHK, shkolla profesionale e pajis nxënësin me Diplomën e Maturës Shtetërore Profesionale, si dhe me Çertifikatën e teknikut për shërbime mjetesh transporti, të cilat njihen në territorin e Republikës së Shqipërisë. Sipas modeleve të miratuara nga MFE, këto dëshmi përmbajnë:

a) Të dhënat për nxënësin, shkollën, vitin e përfundimit, kualifikimin e fituar, etj.

b) Të dhëna për rezultatet e arritura nga nxënësi:

- rezultatet në lëndët e përgjithshme, lëndët profesionale dhe modulet profesionale të klasës 13-të;

- rezultatet e provimeve të Maturës Shtetërore Profesionale dhe të Praktikës Profesionale të Integruar.

VIII. Programet e përgjithshme të lëndëve teorike profesionale.

1. Lënda “Bazat e sipërmarrjes” (L-17-197-20). Kl. 13 – 64 orë

- Synimet e lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl.13, nxënësit duhet:

- të analizojnë veçoritë e etikës dhe komunikimit në kontekstin e veprimtarisë së bizneseve
- të bëjnë vlerësimin e mundësive dhe rreziqeve në kontekstin e konceptimit të idesë së biznesit
- të përshkruajnë rëndësinë dhe strukturën e një plani biznesi
- të zbatojnë procedurat e regjistrimit dhe përshkruajnë fazat e zhvillimit të biznesit
- të konceptojnë strukturën organizative dhe përshkrimet e punës së personelit të një biznesi
- të përshkruajnë veçoritë e planifikimit, rekrutimit, seleksionimit dhe zhvillimit të burimeve njerëzore të një biznesi
- të analizojnë aspektet e buxhetimit të një biznesi
- të kryejnë llogaritje ekonomike në kuadrin e kontabilitetit financiar të një biznesi
- të llogarisin kostot dhe çmimet e produkteve e shërbimeve të një biznesi
- të analizojnë aspektet e marketingut dhe teknikat e shitjeve në një biznes
- të analizojnë rolin dhe teknikat e e-sipërmarrjes në veprimtarinë e bizneseve.
- të përshkruajnë dhe simulojnë veprimet individuale me bankat, në lidhje me llogaritë, transfertat, kreditë dhe investimet.
- të analizojnë llojet e siguracioneve personale dhe veprimet që kryhen me to.

- Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Bazat e sipërmarrjes”, kl.13 - 64 orë

Tema 1	Etika dhe komunikimi në biznes	4 orë
Tema 2	Konceptimi i idesë së biznesit, vlerësimi i mundësive dhe rreziqeve	6 orë
Tema 3	Hartimi i planit të biznesit	6 orë
Tema 4	Procedurat e regjistrimit të biznesit	6 orë
Tema 5	Struktura organizative dhe personeli i biznesit	5 orë
Tema 6	Planifikimi, rekrutimi, seleksionimi dhe zhvillimi i burimeve njerëzore	6 orë
Tema 7	Kostimi dhe çmimi i produkteve dhe shërbimeve	4 orë
Tema 8	Kontabiliteti financiar në kuadrin e biznesit	6 orë
Tema 9	Buxhetimi në biznes	4 orë
Tema 10	Marketingu dhe shitjet në biznes	9 orë
Tema 11	E – sipërmarrja	2 orë
Tema 12	Veprimet individuale me bankat	3 orë
Tema 13	Siguracionet personale	3 orë

2. Lënda “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm” (L-05-198-12). Kl.13 – 34 orë

• Synimet e lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl.13, nxënësit duhet:

- të shpjegojnë kuptimin për “mjedisin” dhe “mbrojtjen e mjedisit”.
- të shpjegojnë kuptimin për “zhvillimin e qëndrueshëm”
- të tregojnë se si ndikon veprimtaria e njeriut në mjedisin rrethues.
- të përshkruajnë burimet kryesore të mjedisit jetësor.
- të analizojnë marrëdhëniet midis zhvillimeve demografike dhe mjedisit jetësor.
- të tregojë dhe japin shembuj të ndikimit të mbetjeve në mjedisin jetësor
- të përshkruajnë mekanizmat e monitorimit të burimeve mjedisore.
- të përshkruajnë kuadrin ligjor dhe institucional ndërkombëtar, kombëtar dhe vendor në lidhje me mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm
- të përshkruajnë sistemet e menaxhimit të mjedisit.
- të hulumtojnë dhe analizojnë problemet mjedisore në mjedisin vendor.
- të planifikojnë dhe realizojnë veprimtari praktike për mbrojtjen e mjedisit vendor.

• Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Mjedisi dhe zhvillimi i qëndrueshëm”, kl.13 - 34 orë

Tema 1	Njohuri të përgjithshme për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm	2 orë
Tema 2	Burimet kryesore të mjedisit dhe degradimi mjedisor	3 orë
Tema 3	Ndikimi i veprimtarisë së njeriut në mjedis.	3 orë
Tema 4	Zhvillimet demografike dhe mjedisi	4 orë
Tema 5	Shoqëria e konsumit dhe mbetjet	4 orë
Tema 6	Monitorimi i burimeve mjedisore	4 orë
Tema 7	Kuadri ligjor dhe institucional për mjedisin dhe zhvillimin e qëndrueshëm.	2 orë
Tema 8	Sistemet e menaxhimit të mjedisit	3 orë
Tema 9	<u>Veprimtari praktike</u> për analizën e problemeve dhe planifikimin e nismave mjedisore në nivel lokal.	3 orë
Tema 10	<u>Veprimtari praktike</u> për mbrojtjen e mjedisit lokal	6 orë

3. Lënda “Organizimi dhe ligjshmëria në shërbime mjetesh transporti” (L-18-298-12). Kl. 13 – 34 orë

• Synimet e lëndës “Organizimi dhe ligjshmëria në shërbime mjetesh transporti”, kl. 13.

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Organizimi dhe ligjshmëria në shërbime mjetesh transporti”, kl.13, nxënësit duhet:

- të përshkruajnë organigramën e një servisi (ndërmarrjeje) për shërbimet e mjeteve të transportit;
- të tregojnë se çfarë pajisjesh përmban një servis tipik për shërbime mjetesh transporti;
- të përshkruajë drejtimit e karrierës dhe përshkrimet e punës në shërbimet e mjeteve të

- transportit;
- të tregojnë si bëhet organizimi i punës në një autoservis;
 - të analizojnë aspektet ligjore të bizneseve në fushën e shërbimeve të mjeteve të transportit;
 - të përshkruajnë standardet ndërkombëtare që veprojnë në fushën e shërbimeve të mjeteve të transportit;
 - të argumentojnë rëndësinë e etikës së komunikimit me profesionalizëm;
 - të përshkruajnë rregullat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit në shërbimet e mjeteve të transportit.
- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Organizimi dhe ligjshmëria në shërbime mjetesh transporti”, kl.13 - 34 orë**

Tema 1	Strukturat organizative (organigrama) e një servisi (ndërmarrjeje) për shërbimet e mjeteve të transportit.	2 orë
Tema 2	Ndërtimi dhe pajisjet kryesore të një servisi tipik për shërbime mjetesh transporti.	2 orë
Tema 3	Karrierat e punësimeve në shërbimet e mjeteve të transportit.	2 orë
Tema 4	Përshkrimet e punës të personelit në një autoservis tipik.	4 orë
Tema 5	Ndarja e detyrave dhe organizimi i vogël i punës në një autoservis.	4 orë
Tema 6	Llojet dhe format ligjore të bizneseve në fushën e shërbimit të mjeteve të transportit.	2 orë
Tema 7	Marrëdhëniet juridike të të punësuarve në fushën e shërbimeve të mjeteve të transportit.	2 orë
Tema 8	Kuadri ligjor dhe normativ që vepron në fushën e shërbimeve të mjeteve të transportit.	2 orë
Tema 9	Standardet ndërkombëtare që veprojnë në fushën e shërbimeve të mjeteve të transportit.	4 orë
Tema 10	Rregulla të etikës profesionale dhe të komunikimit në një servis për shërbimet në mjetet e transportit	2 orë
Tema 11	Rregullat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit në shërbimet e mjeteve të transportit.	2 orë
Tema 12	Vizitë në servis për njohjen me organizimin e punës në shërbimet e mjeteve të transportit	6 orë

4. Lënda “Përdorimi i programit *AutoCAD* në shërbime mjetesh transporti” (L-26-299-12). Kl. 13 – 34 orë

- **Synimet e lëndës “Përdorimi i programit *AutoCAD* në shërbime mjetesh transporti”, kl.13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Përdorimi i programit *AutoCAD* në shërbime mjetesh transporti”, klasa 13, nxënësi duhet:

- të shpjegoje qëllimin dhe rendesinë e programit “*AutoCAD*” për shërbimet e mjeteve të transportit.
- të beje figura të thjeshta gjeometrike.
- të beje rakordime të figurave të thjeshta gjeometrike.
- të beje vizatimin e detaleve të thjeshtë të automjeteve.

- të beje prerje të thjeshta të detaleve të automjeteve.
- të beje vizatimin e nyjeve të thjeshta të automjeteve.
- të beje vizatime ne aksonometri të detaleve të thjeshtë të automjeteve.
- të realizoje nxjerrjen e vizatimeve (printimin) me ane të ploterit.

• **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Përdorimi i programit *AutoCAD* në shërbime mjtesh transporti”, kl. 13 – 34 orë**

Tema 1	Hyrje, rendesia dhe perparesitë programit <i>AutoCAD</i> , përdorimet e tij në shërbimet e mjeteve të transportit.	1 orë
Tema 2	Nderfaqja e perdoruesit (nderfaqja grafike, tastat funksionale, hapja e nje vizatimi, ruajtja e vizatimit, percaktimi i kufijve të fletës elektronike, percaktimi rrjetës orientuese “ <i>Grid</i> ”, sistemi i njesive me ane të komandes “ <i>Units</i> ”, kontrolli i afishimit të vizatimit, rindertimi dhe rivizatimi). Praktikë për hapjen e faqes.	5 orë
Tema 3	Njohja me primitivat grafike ne <i>AutoCAD</i> (vija, sistemi koordinativ dhe sintaksa qe perdoret ne të, ndertimi duke perdorur <i>polar tracking</i>). Praktikë për primitivat grafike.	2 orë
Tema 4	Njohja me primitivat e tjera grafike (<i>arch, circle, line, polygon, rectangle, ellipse, spline</i> etj.). Praktikë për primitivat e tjera grafike.	4 orë
Tema 5	Organizimi informacionit grafik ne shtresa, kursori inteligjent (<i>OSNAP</i>). Praktikë për organizimin grafik në shtresa.	3 orë
Tema 6	Njohja me disa komanda të modifikimit. Praktikë për komandat e modifikimit.	3 orë
Tema 7	Ndertimi i seksioneve tërthore, vendosja e dimensioneve dhe tekstit ne nje vizatim inxhinerik, matja e parametrave gjeometrik ne fletën elektronike. Praktikë për veprimet e mësipërme në detale të mjeteve të transportit.	3 orë
Tema 8	Komanda të tjera modifikimi (<i>ARRAY, MIRROR, EXPLODE, BREAK, ALIGN, MATCH PROPERITIES, PROPERITIES PALETTE</i>). Praktikë për komandat e modifikimit.	3 orë
Tema 9	Ndertimi i blloqeve. Praktikë për ndërtimin e blloqeve	3 orë
Tema 10	Praktikë për vizatimin e detaleve dhe nyjeve të mjeteve të transportit.	5 orë
Tema 11	Nxjerrja e informacionit (printimi) ne letër- <i>PLOT</i> . Praktikë për printimin.	2 orë

5. Lënda “Diagnostikimi i parregullsive në mjetet e transportit” (L-18-300-12). Kl.13 – 68 orë

• **Synimet e lëndës “Diagnostikimi i parregullsive në mjetet e transportit”, kl. 13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Diagnostikimi i parregullsive në mjetet e transportit”, kl.13, nxënësit duhet:

- Të shpjegojnë kuptimin për termin “diagnostikim” i parregullsive.
- Të argumentojnë rëndësinë e diagnostikimit të parregullsive në automjete.
- Të përshkruajnë parimet në të cilat bazohet diagnostikimi i parregullsive në automjete.
- Të përshkruajnë metodat dhe mjetet që përdoren në diagnostikimin e parregullsive në automjete.
- Të përshkruajnë rregullat e sigurisë në punë dhe të mbrojtjes së mjedisit gjatë diagnostikimit të parregullsive në automjete.

- Të rendisin parregullsitë kryesore në sistemet, mekanizmat dhe agregatet e automjeteve, të tregojnë shkaqet e tyre dhe mënyrat e mënjanimi.
 - Të përshkruajnë procedurat e duhura për diagnostikimin e parregullsive në sistemet, mekanizmat dhe agregatet kryesore të automjeteve.
 - Të përshkruajnë procedurat e diagnostikimit me anën e kompjuteri, të parregullsive në automjetet.
- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Diagnostikimi i parregullsive në mjetet e transportit”, kl.13 - 68 orë**

Tema 1	Parimet, metodat dhe mjetet e diagnostikimit të parregullsive në automjete.	2 orë
Tema 2	Diagnostikimi me kompjuter i parregullsive të automjetit.	10 orë
Tema 3	Diagnostikimi i parregullsive në sistemet elektrike të automjetit	6 orë
Tema 4	Diagnostikimi i parregullsive të mekanizmave dhe sistemeve të motorit	6 orë
Tema 5	Diagnostikimi i parregullsive të elementeve të transmisionit të fuqisë në automjet	10 orë
Tema 6	Diagnostikimi i parregullsive të sistemit të frenimit të automjetit	10 orë
Tema 7	Diagnostikimi i parregullsive të sistemit të drejtimit të automjetit	6 orë
Tema 8	Diagnostikimi i parregullsive të sistemeve ndihmëse të automjetit	6 orë
Tema 9	Diagnostikimi i parregullsive të sistemit të karrocërisë së automjetit	4 orë
Tema 10	Diagnostikimi i parregullsive të sistemit të ecjes së automjetit	8 orë

6. Lënda “Sistemet moderne në mjetet e transportit” (L-18-301-12). Kl.13 – 68 orë

- **Synimet e lëndës “Sistemet moderne në mjetet e transportit”, kl. 13.**

Në përfundim të trajtimit të lëndës “Sistemet moderne në mjetet e transportit”, kl.13, nxënësit duhet:

- të tregojnë cilat janë sistemet moderne kryesore në mjetet e transportit;
- të përshkruajnë parimin e punës, ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve moderne për sigurinë e lëvizjes, sigurinë fizike dhe orientimin e mjeteve të transportit;
- të përshkruajnë parimin e punës, ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve moderne për përmirësimin e parametrave teknike dhe të komfortit në mjetet e transportit;
- të përshkruajnë parimin e punës, ndërtimin dhe funksionimin e sistemeve moderne për mbrojtjen e mjedisit nga efektet negative të mjeteve të transportit;
- të përshkruajnë prirjet e zhvillimit të mjeteve të transportit të së ardhmes.

- **Përmbajtjet e përgjithshme të lëndës “Sistemet moderne në mjetet e transportit”, kl.13 - 68 orë**

Tema 1	Klasifikimi i sistemeve moderne në mjetet e transportit	2 orë
Tema 2	Sistemet moderne të sigurisë së lëvizjes në mjetet e transportit	10 orë
Tema 3	Sistemet moderne të sigurisë fizike (kundra vjedhjes) të mjeteve të transportit	8 orë
Tema 4	Sistemet moderne të orientimit (navigimit) të mjeteve të transportit.	8 orë

Tema 5	Sistemet moderne për përmirësimin e parametrave teknike të mjeteve të transportit	10 orë
Tema 6	Sistemet moderne të komfortit në mjetet e transportit	8 orë
Tema 7	Sistemet moderne për mbrojtjen e mjedisit nga efektet negative të mjeteve të transportit	8 orë
Tema 8	<u>Veprimtari praktike</u> për njohjen e sistemeve moderne në mjetet e sotme të transportit.	6 orë
Tema 9	Mjetet e transportit të së ardhmes	4 orë
Tema 10	<u>Veprimtari praktike</u> për njohjen e mjeteve të transportit të së ardhmes.	4 orë

IX. Përshkruesit e moduleve të praktikës profesionale të detyruar

1. Moduli “Punime diagnostikuese në mjetet e transportit”

Drejtimi: Shërbime mjeteve transporti

Niveli: IV i KSHK

Klasa: 13

<i>PERSHKRUESI I MODULIT</i>		
Titulli dhe kodi	PUNIME DIAGNOSTIKUESE NË MJETET E TRANSPORTIT	M-18-867-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të diagnostikimit në sistemet dhe mekanizmat e mjeteve të ndryshme të transportit.	
Kohëzgjatja e modulit	102 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar një nga profilet mësimore të nivelit III të KSHK, të drejtimin mësimor “Shërbime mjeteve transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen punime të diagnostikimit në sistemin elektrik të automjetit. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">– të kryejë analizat paraprake për diagnostikimin e sistemit elektrik të automjetit;– të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për diagnostikimin e sistemit elektrik të automjetit;– të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e baterisë;– të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të lëshimit;– të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të furnizimit me rrymë elektrike të automjetit;– të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të ndezjes së përzjerjes djegëse;– të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të ndriçimit dhe të sinjalizimit të automjetit.– të përdorë kompjuterin për diagnostikimin e parregullsive në sistemin elektrik të automjetit;– të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për diagnostikimin e sistemit elektrik të automjetit;– të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;	

-
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë diagnostikimit të sistemit elektrik të automjetit.
 - të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RM 2 Nxënësi kryen punime të diagnostikimit në motorin e automjetit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë analizat paraprake për diagnostikimin e motorit të automjetit;
- të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për diagnostikimin e motorit të automjetit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e trupit të motorit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e mekanizmit bjellë-manivelë të motorit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e mekanizmit gazshpërndarës të motorit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të vajisjes së motorit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të ftohjes me ujë të motorit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të ushqimit të motorit me karburator;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të ushqimit të motorit “diesel”;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të ushqimit të motorit me injeksion benzine;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e sistemit të thithjes së ajrit dhe shkarkimit të produkteve të djegies së motorit;
- të përdorë kompjuterin për diagnostikimin e parregullsive në motorin e automjetit;
- të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për diagnostikimin e motorit të automjetit;
- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë diagnostikimit të motorit të automjetit.
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RM 3 Nxënësi kryen punime të diagnostikimit në transmisionin e fuqisë së automjetit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë analizat paraprake për diagnostikimin e elementeve të transmisionit të fuqisë së automjetit;
- të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për diagnostikimin e elementeve të transmisionit të fuqisë së automjetit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e friksionit të automjetit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e kutisë së ndërrimit të shpejtësisë;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e transmisionit kardanik të automjetit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e transmisionit kryesor, diferencialit dhe gjysëmbošteve të automjetit;
- të përdorë kompjuterin për diagnostikimin e parregullsive në elementet e transmisionit të fuqisë së automjetit;
- të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për diagnostikimin e elementeve të transmisionit të fuqisë së automjetit;
- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë diagnostikimit të elementeve të transmisionit të fuqisë së automjetit;
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RM 4 Nxënësi kryen punime të diagnostikimit në sistemet e drejtimit dhe të frenimit të automjetit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë analizat paraprake për diagnostikimin e elementeve të sistemeve të drejtimit dhe të frenimit të automjetit;
- të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për diagnostikimin e elementeve të sistemeve të drejtimit dhe të frenimit të automjetit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e elementeve të sistemit të drejtimit të automjetit;
- të kryejë kontrollet dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë e elementeve të sistemit të frenimit të automjetit;
- të përdorë kompjuterin për diagnostikimin e parregullsive në elementet e sistemit të drejtimit dhe sistemit të frenimit të automjetit;
- të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për diagnostikimin e elementeve të sistemit të drejtimit dhe sistemit të frenimit të automjetit;
- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë diagnostikimit të elementeve të sistemit të drejtimit dhe sistemit të frenimit të

automjetit;

- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe vlerësimin e nxënësve

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime të mjeteve të transportit ose në servise private të automjeteve ku kryhen diagnostikime.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të metodave, teknikave dhe procedurave për diagnostikimin e parregullsive në sistemet dhe mekanizmat e automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e procedurave të diagnostimit të parregullsive në sistemet dhe mekanizmat e automjeteve, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur nga instruktori dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullsive në sistemet dhe mekanizmat e automjeteve.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e diagnostikimit të parregullsive në sistemet dhe mekanizmat e automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kritereve të realizimit të specifikuara për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbimet e diagnostikimit të parregullsive në sistemet dhe mekanizmat e automjeteve.
 - Automjet në gjendje pune.
 - Kompleti i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për matje dhe kontrole në sistemet dhe mekanizmat e automjeteve.
 - Kompjuter për diagnostikim automjetesh.
 - Formate të dokumentacionit teknik dhe financiar për shërbimet e automjeteve.
 - Katalogë të automjeteve, manuale, udhëzuesa pune, rregullore, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

2. Moduli “Shërbime në sistemet moderne të mjeteve të transportit”

Drejtimi: Shërbime mjeteve transporti

Niveli: IV i KSHK

Klasa: 13

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kodi	SHËRBIME NË SISTEMET MODERNE TË MJETEVE TË TRANSPORTIT	M-18-868-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer shërbime të riparimit dhe zëvendësime të pjesëve në sistemet moderne të mjeteve të ndryshme të transportit.	
Kohëzgjatja e modulit	69 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar një nga profilet mësimore të nivelit III të KSHK, të drejtimin mësimor “Shërbime mjeteve transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi kryen shërbime të riparimit në sistemet moderne të sigurisë së automjeteve. Kriteret e vlerësimit: Nxënësi duhet të jetë i aftë: <ul style="list-style-type: none">– të kryejë analizat paraprake për shërbimet në sistemet moderne të sigurisë së automjetit;– të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për shërbimet në sistemet moderne të sigurisë së automjetit;– të kryejë kontrollet (edhe me kompjuter) dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë në sistemet moderne të sigurisë së automjetit;– të kryejë riparimin e ABS (<i>anti brake system</i>).– të kryejë riparimin e sistemit të aktivizimit rripit të sigurisë dhe të <i>airbag</i>-ut (<i>SRS-Supplemental Restraint System</i>).– të kryejë riparimin e sistemit për kontrollin e presionit të gomave;– të kryejë riparimin e sistemit për kontrollin e kapjes së rrotave me sipërfaqen e rrugës (<i>TCS-traction control system</i>).– të kryejë riparimin e sistemeve elektronike për parkimin, ruajtjen e distancës me mjetet e tjera, pengimin e mënjanimit të mjetit etj.– të kryejë riparimin e sistemeve të alarmit dhe kundra vjedhjes së automjetit.– të kryejë riparimin e sistemit të komandimit të hapjes dhe mbylljes së derve të mjetit.– të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe	

financiar për shërbimet në sistemet moderne të sigurisë së automjetit;

- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë shërbimeve në sistemet moderne të sigurisë së automjetit.
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RM 2 Nxënësi kryen shërbime të zëvendësimit në sistemet moderne të orientimit (navigimit) të automjetit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë analizat paraprake për shërbimet në sistemet moderne të orientimit të automjetit;
- të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për shërbimet në sistemet moderne të orientimit të automjetit;
- të kryejë kontrollet (edhe me kompjuter) dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë në sistemet moderne të orientimit të automjetit;
- të kryejë zëvendësimin e *GPS (Global Positioning System)* të inkorporuar në automjet.
- të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për shërbimet në sistemet moderne të orientimit të automjetit;
- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë shërbimeve në sistemet moderne të orientimit të automjetit.
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RM 3 Nxënësi kryen shërbime të mirëmbajtjes dhe riparimit në sistemet moderne të komfortit të automjetit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë analizat paraprake për shërbimet në sistemet moderne të komfortit të automjetit;
- të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për shërbimet në sistemet moderne të komfortit të automjetit;
- të kryejë kontrollet (edhe me kompjuter) dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë në sistemet moderne të komfortit të automjetit;
- të bëjë riparimin e sistemit të klimatizimit të kabinës (A/C).
- të bëjë riparimin e pajisjeve të zërit (audio) në kabinë.
- të bëjë riparimin e mekanizmave të komandimit të ndenjësive në kabinë.
- të bëjë riparimin e mekanizmave të komandimit të xhamave të dymave.

- të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për shërbimet në sistemet moderne të komfortit të automjetit;
- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë shërbimeve në sistemet moderne të komfortit të automjetit.
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

RM 4 Nxënësi kryen shërbime të zëvendësimit dhe riparimit në sistemet moderne të automjetit për mbrojtjen e mjedisit.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të kryejë analizat paraprake për shërbimet në sistemet moderne për mbrojtjen e mjedisit;
- të bëjë parapërgatitjen e automjetit dhe të vendit të punës për shërbimet në sistemet moderne për mbrojtjen e mjedisit;
- të kryejë kontrollet (edhe me kompjuter) dhe matjet e duhura dhe të përcaktojë parregullsitë në sistemet moderne të automjetit për mbrojtjen e mjedisit;
- të bëjë zëvendësimin e katalizatorit të gazrave që shkarkohen
- të bëjë zëvendësimin e valvolës *PCV (positive crankcase ventilation)*.
- të bëjë zëvendësimin e valvolës *EGR (exhaust gas recirculation)*.
- të plotësojë siç duhet dokumentacionin teknik dhe financiar për shërbimet në sistemet moderne për mbrojtjen e mjedisit;
- të tregojë kujdesin e duhur për mjetet e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurimit teknik gjatë shërbimeve në sistemet moderne të automjetit për mbrojtjen e mjedisit.
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe vlerësimin e nxënësve

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime të mjeteve të transportit ose në servise private të automjeteve ku kryhen shërbime të sistemeve moderne të automjeteve.
- Mësuesi i praktikës duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të metodave, teknikave dhe procedurave për diagnostikimin, riparimin dhe mirëmbajtjen e sistemeve moderne të automjeteve.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e procedurave të diagnostikimit, riparimit dhe mirëmbajtjes së sistemeve moderne të automjeteve, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur nga instruktori dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me veprimtaritë praktike që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e simulimit të parregullive në sistemet moderne të automjeteve.

-
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për kryerjen e shërbimeve në sistemet moderne të automjeteve.
 - Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

- Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:
- Repart pune për shërbimet e riparimit dhe mirëmbajtjes së sistemeve moderne të automjeteve.
 - Automjet në gjendje pune.
 - Komplet i veglave, pajisjeve dhe instrumenteve të nevojshme për shërbimet e riparimit dhe mirëmbajtjes së sistemeve moderne të automjeteve.
 - Pjesë këmbimi për sistemet moderne të automjeteve.
 - Kompjuter për diagnostikim automjetesh.
 - Formate të dokumentacionit teknik dhe financiar për shërbimet e automjeteve.
 - Katalogë të automjeteve, manuale, udhëzuesa pune, rregullore, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-

3. Moduli “Përzgjedhja, porositja dhe shitja e pjesëve të këmbimit për mjetet e transportit”

Drejtimi: Shërbime mjetesh transporti

Niveli: IV i KSHK

Klasa: 13

PERSHKRUESI I MODULIT

Titulli dhe kod	PERZGJEDHJA, POROSITJA DHE SHITJA E PJESEVE TE KEMBIMIT PER MJETET E TRANSPORTIT	M-18-869-20
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të bërë përzgjedhjen, porositjen dhe shitjen e pjesëve të këmbimit për mjetet e transportit, duke përdorur katalogët ose programet kompjuterike përkatëse.	
Kohëzgjatja e modulit	33 orë mësimore	
Niveli i parapëlqyer për praninë	Nxënësit duhet të kenë përfunduar një nga profilet mësimore të nivelit III të KSHK, të drejtimin mësimor “Shërbime mjetesh transporti”.	
Rezultatet e të mësuarit (RM) dhe procedurat e vlerësimit	<p>RM 1 Nxënësi përzgjedh, porosit ose shet pjesë këmbimi për automjetet duke përdorur katalogë.</p> <p>Kriteret e vlerësimit:</p> <p>Nxënësi duhet të jetë i aftë:</p> <ul style="list-style-type: none">– të marrë informacionin paraprak për pjesët e këmbimit të automjetit.– të analizojë dokumentacionin teknik dhe të përcaktojë saktë të dhënat (marka, lloji, viti i prodhimit, numri i shasisë) e automjetit.– të përcaktojë saktë pjesët e këmbimit që do të porositen ose do të shiten.– të përzgjedhë katalogun e duhur të pjesëve të këmbimit të automjetit përkatës.– të gjejë pjesët e duhura të këmbimit në katalog dhe të përcaktojë saktë kodet e tyre.– të plotësojë si duhet formularin për porositjen e pjesëve të këmbimit të automjetit.– të përcaktojë vendndodhjen e pjesëve të duhura të këmbimit në magazinë.– të plotësojë si duhet faturën e shitjes së pjesëve të këmbimit.– të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale me klientët. <p>Instrumentet e vlerësimit:</p> <ul style="list-style-type: none">- Vëzhgim me listë kontrolli.	

RM 2 Nxënësi përzgjedh, porosit ose shet pjesë këmbimi për automjetet duke përdorur programe kompjuterike.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të marrë informacionin paraprak për pjesët e këmbimit të automjetit.
- të analizojë dokumentacionin teknik dhe të përcaktojë saktë të dhënat (marka, lloji, viti i prodhimit, numri i shasisë) e automjetit.
- të përcaktojë saktë pjesët e këmbimit që do të porositen ose do të shiten.
- të përgatitë kompjuterin dhe të përzgjedhë programin kompjuterik përkatës.
- të gjejë pjesët e këmbimit në programin kompjuterik dhe të përcaktojë saktë kodet e tyre.
- të plotësojë si duhet formularin për porositjen e pjesëve të këmbimit të automjetit.
- të përcaktojë vendndodhjen e pjesëve të duhura të këmbimit në magazinë.
- të plotësojë si duhet faturën e shitjes së pjesëve të këmbimit.
- të komunikojë me profesionalizëm dhe etikë profesionale me klientët.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Udhëzime për zbatimin e modulit dhe vlerësimin e nxënësve

- Ky modul duhet të trajtohet në repartin e shkollës për shërbime të mjeteve të transportit, në servise private të automjeteve ose në dyqane ku kryhen shitje të pjesëve të këmbimit për automjetet.
- Mësuesi i praktikës duhet të demonstrojë procedurat e përzgjedhjes, porositjes dhe shitjes së pjesëve të këmbimit të automjeteve, duke përdorur katalogët dhe programet kompjuterike përkatëse.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete për kryerjen e procedurave të përzgjedhjes, porositjes dhe shitjes së pjesëve të këmbimit të automjeteve, duke përdorur katalogët dhe programet kompjuterike përkatëse, fillimisht në mënyrë të mbikqyrur nga instruktori dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me procedurat që kryejnë.
- Instruktori duhet të përdorë metodën e "lojës me role", ku nxënësit angazhohen në mënyrë të alternuar në rolet e klientit, porositësit apo të shitësit të pjesëve të këmbimit.
- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi te verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për përzgjedhjen, porositjen dhe shitjen e pjesëve të këmbimit të automjeteve.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuara për çdo rezultat të të mësuarit.

**Kushtet e
e domosdoshme
për realizimin e
modulit**

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise pune për përzgjedhjen, porositjen dhe shitjen e pjesëve të këmbimit të automjeteve.
 - Katalogë të pjesëve të këmbimit të automjeteve.
 - Kompjuter dhe programe kompjuterike për pjesët e këmbimit të automjeteve.
 - Formate të dokumentacionit teknik për porositjen dhe shitjen e pjesëve të këmbimit të automjeteve.
 - Udhëzuesa pune, rregullore dhe materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-